

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תתקז

ערב שבת קודש פ' נח, בדר"ח מרחשון
ה'תשע"ב

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שישים ואחת שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וק"ט שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

IN HONOR OF

Chaya Mushka שתיח' Wiener

On the occasion of her 8th birthday, Simchat Torah - 23 Tishrei, 5772

AND IN HONOR OF HER BROTHERS AND SISTERS שיחיו

DEDICATED BY THEIR PARENTS

Mr. & Mrs. Yitzchok Tzvi Hirsch and Miriam שייחיו Wiener

* * *

לזכות

החתן הרב הת' שניאור זלמן יששכר געצל הכהן שיח'י

והכלה מרת ח' מושקא שתיח'י

ראזענפעלד

לרגל נישואיהם בשעתומ"צ, ביום ז"ך תשרי,

ח' תהא שנת עשירות וברכה

"ויבנו בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה

כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות"

ולזכות הוריהם

הרה"ג הרה"ת ר' מנחם מענדל הלוי זוגתו מרת מרים שיחיו לאבקהאוסקי

הרה"ת ר' יוסף הכהן זוגתו מרת רחל לאה שיחיו ראזענפעלד

*

נדפס ע"י ידידיהם

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי זוגתו מרת גיטל רחל שיחיו שגלוב

* * *

לעילוי נשמת

הרה"ת ר' דוד דניאל בן ר' שלמה חביב ע"ה מלכא

נפטר בדמי ימיו, בן נח שנה,

אור ליום ב' פרשת נח, כ"ו תשרי ה'תשע"ב

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י ידידיו שיחיו

נדפס לעילוי נשמת ר' אורי אהרן יואל ב"ר יוסף אר"י לייב ז"ל ופאולין רות ב"ר יצחק ע"ה
ולענין ר' יוסף אר"י לייב ב"ר משה באר ז"ל מרת חשא ב"ר נטע אורי הכהן ע"ה
ולענין ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולענין יוסף ב"ר אר"י ע"ה
ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

וכיון שכל עניני התורה מדוייקים הם בכל פרטיהם, ובפרט ענין כללי כהאמור, הרי זה שחותם המועדים דחודש תשרי הוא ב"זמן שמחתנו" ושמחת תורה, מדגיש ביתר שאת את המקרא מלא שדיבר הכתוב עבדו את ה' בשמחה, שמחה אמתית הקשורה בתורת ה' ופקודי ה' שהם משמחי לב.

* * *

על פי האמור שכל הפרטים מדוייקים הם, מובן שכן הוא גם בנוגע לזמן. שאף שכל האמור לעיל בתקפו בכל שנה ושנה, אבל היות ובכל שנה חדשה מתחדשים ענינים המיוחדים לה וכל שנה ושנה והוראותי, הנה בשנה זו ההוראה המיוחדת שלה היא בנקודה המיוחדת שלה לגבי ששת השנים שלפני' ושל אחרי', שהיא שנת הקהל: הקהל את העם האנשים והנשים והטף – שאף על פי שמצוה זו כפשוטה בגשמיות תלוי' בארץ, ארץ אשר גו' תמיד (גם בזמן הגלות) עיני הוי' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה, ובזמן שבית המקדש הי' קיים וכו', אבל רוחניות הענינים ותוכנם – נצחיים הם, שהרי הם חלק מתורתנו הנצחית – ואופן וגדר מצות הקהל ה"ה להשתדל בתוכנה ומטרה שלה לא (רק) כל אחד ואחת בפ"ע, אלא (גם) באופן דהקהל, בהשתתפות המון רב ובהדגשה מיוחדת להקהיל גם את הטף, כולל קטני קטנים וקטני קטנות. והמטרה היא, כסיום הכתוב: ושמו לעשות את כל דברי התורה הזאת.

והדיוק בזה:

ושמרו – כולל ג"כ הפי' והענין דלהמתין ולצפות מתי יבוא לידו לעשות – בפועל, לא להסתפק בלב טוב ובמחשבה טובה והחלטה טובה, כי אם עשי' בפועל, את כל דברי התורה – שלא יאמר אדם שכיון שרובו זכיות כבר יצא ידי חובתו, ובפרט כשזהו רוב גדול ביותר, כי אם את כל דברי התורה

הזאת – "מורה באצבע" שהיא ממש כמו שניתנה למשה מסיני, תורה שבכתב ביחד עם פירושה, תורה שבעל פה, ולא ר"ל לגלות פנים בתורה שלא כהלכה, להכניס בה ענינים ופשרות שלא כתורה וכו'.

ונתוספה הדגשה בענין הקהל האנשים הנשים והטף במאורע שהתחיל ביום הקדוש דשנת הקהל זו, שהי' מכוון ג"כ כנגד אנשים הנשים וטף בתור קהל בני', והקהלת כולם יחד היא שעמדה והיא שתעמוד לכל בני', אשר כהבטחת הנביא: הוי' צבאות יגן עליהם, על עמו גוי אחד בארץ, הוא גאלם וינטלם וינשאם כל ימי עולם, ובני' נקהלים ומוסיפים בנשמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת הלוח ומוסיף ואור, להאיר גם את חשכת הגלות ולמהר ע"י כ"ז (תומ"צ בחיי יום יום) ביאת משיח צדקנו בגאולתנו האמתית והשלימה, וימלא כבודו (של הוי') את כל הארץ.

בכבוד ובברכה לבשורות טובות בכל האמור

ליכות הרה"ת ר' מנחם מענדל הלוי וזוג' מרת נחמה פייגא שיחיו וילדיהם: שולמית ובעלה הרה"ת דוד הלוי ובניהם: נתן הלוי ויוסף יצחק הלוי שי' לאבקובסקי מאיר שלמה הלוי, חנה שרה, לוי יצחק הלוי וחיה מוסיא שיחיו שגלוב

מסקנת החשבון-צדק שתיכף באה הגאולה

העבודה דכללות בני' במשך כל הדורות שצריכה להיות בזמן הגלות כדי לבוא להשלימות דהגאולה - נסתיימה ונשלמה • מסקנת החשבון-צדק שעושים בימינו אלו, היא, שתיכף ומיד ממש צריכה לבוא הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש! • גם אם חסר בעבודתו של הפרט הרי-זה ענין פרטי שודאי צריך לתקנו ולהשלימו, אבל, אין זה גורע ח"ו בגמר ושלמות "מעשינו ועבודתינו" דכלל ישראל • כשעושים חשבון-צדק בסיומו של השבוע הראשון לעבודה בעולם, ובאים למסקנא שאין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו - צריך הדבר להתבטא בתוספת זהירות והידור בקידוש לבנה • קטעים משיחות ש"פ נח, ד' מר-חשון ה'תשנ"ב - מוגה

א. כיון שהעיד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שכבר סיימו כל עניני העבודה, כולל גם צחצוח הכפתורים, ועומדים מוכנים ("עמדו הכן כולכם") לקבל פני משיח צדקנו, הרי, מסקנת החשבון-צדק (חשבון-צדק דייקא, חשבון אמיתי) שעושים בימינו אלו, היא, שתיכף ומיד ממש צריכה לבוא הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש!

ובפרטיות יותר:

גם כשידע איניש בנפשי' מעמדו ומצבו שיש אצלו ענינים הצריכים תיקון, אין זה בסתירה ח"ו לעדותו של נשיא דורנו שכבר נשלמה העבודה ועומדים מוכנים לקבל פני משיח צדקנו, כי, העבודה דכללות בני' במשך

כל הדורות שצריכה להיות בזמן הגלות כדי לבוא להשלימות דהגאולה (שתלוי' "במעשינו ועבודתינו (ד) כל זמן משך הגלות"!) – נסתיימה ונשלמה, ואין ביאור והסבר כלל על עיכוב הגאולה, ולכן, גם אם חסר בעבודתו של הפרט במשך הזמן שמתעכבת הגאולה מאיזו סיבה שתהי', ה"ז ענין פרטי שודאי צריך לתקנו ולהשלימו, אבל, אין זה גורע ח"ו בגמר ושלמות "מעשינו ועבודתינו" דכלל ישראל שעומדים מוכנים להגאולה, וכיון שכן, גם התיקון והשלימות דהפרט היא בנקל יותר, ומתוך שמחה, בידעו שתיכף ומיד ממש באה הגאולה האמיתית והשלימה.

ובסגנון אחר: כללות בני שהם "קומה אחת שלימה"² נמצאים במעמד ומצב דאדם שלם בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו, הן ברוחניות (רמ"ח מ"ע ושס"ה מל"ת) והן בגשמיות, והחסרון דהפרט הוא כמו מיחוש או חולי קל וחיצוני באבר פרטי שתיקונו ע"י רפואה קלה ומהירה, כמ"ש³ "ורפא ירפא", "שניתנה רשות (וכח) לרופא לרפאות"⁴, כולל ובמיוחד הרפואה שע"י התשובה ("גדולה תשובה שמביאה רפואה לעולם"⁵), ועד לשלימות הרפואה שהיא (לא רק מכאן ולהבא, אלא) עוקרת את החולי **מלמפרע**.

ואם הדברים אמורים בזמנו של כ"ק מר"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין, על אחת כמה וכמה לאחר שעברו כמה עשיריות שנים, יותר מארבעים שנה ש"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁷.

ועאכ"כ בשנה זו – ה'תשנ"ב – שהר"ת שלה (לאחרי ובהוספה לשנה שלפני, ה'תשנ"א, ה' תהא שנת נפלאות אראנו) "הי תהא שנת נפלאות בה", ו"נפלאות בכל", "בכל מכל כל"⁸ (בגמטריא "קבץ"⁹), שכולל כל הענינים כולם¹⁰ (נוסף לכך שהאות ב' היא אות השימוש לכל הענינים), ולכל לראש ובעיקר ה"נפלאות" דהגאולה האמיתית והשלימה, "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹¹.

(2) לקו"ת ר"פ נציבים. ובכ"מ.

(3) משפטים כא, יט.

(4) ברכות ס' טע"א. וש"נ.

(5) יומא פו, טע"א.

(6) ראה צפע"נ לרמב"ם הל' תשובה פ"ב ה"ב. ועוד.

(7) תבוא כט, ג.

(8) ראה ב"ב טז, טע"ב ואילך.

(9) ראה חידושי חת"ס שם.

(10) כולל גם הפיכת הענינים הבלתי-רצויים שנרמזים בתיבת "כל" (ראה המשך תערי"ב ח"א פ"צ) – ע"י (החשבון-צדק וה)תשובה.

ובפרט לאחר שכבר נשלם החודש הראשון של השנה, "תשרי", אותיות "רשית"¹², שכולל כל השנה כולה, ועומדים ביום השבת הראשון לשלימות העבודה בעולם, שבו מודגש כללות ענין השבת שקשור עם ענין הגאולה, ובפרט יום השבת לאחר חצות, הזמן דסעודה שלישית הקשורה עם יעקב, שלישי שבאבות, כנגד גאולה השלישית וביהמ"ק השלישי¹³ ("ביום השלישי יקימונו ונחי' לפניו"¹⁴), ומתכוננים להקריאה בתורה: "לך לך גו' אל הארץ אשר אראך", ציווי ונתינת-כח לכאו"א מישראל ולכלל ישראל (ע"י אברהם, היהודי הראשון, "אחד הי' אברהם"¹⁵) ללכת מהגלות אל הגאולה, ובאופן של הליכה כפולה ("לך לך"¹⁶) שרומז גם על מהירות ההליכה, שהשלימות בזה היא באופן ד"ארו"ל¹⁷ עם ענני שמיא"¹⁸ – הרי בודאי ובודאי שכבר כלו כל הקיצין, וכבר עשו תשובה, ועכשיו אין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו!

*

ב. בהמשך להמדובר לעיל אודות חשבון-צדק, ובמיוחד בקשר ובשייכות להגאולה – יש לעורר ע"ד הוספה בזהירות והידור **בקידוש לבנה**, ששייך ביותר לתוכן הענינים האמורים לעיל.

(11) מיכה ז, טו.

(12) בעה"ט עקב יא, יב.

(13) ראה לקו"ש חט"ו ע' 231. וש"נ.

(14) הושע ו, ב ובמפרשים.

(15) יחזקאל לג, כד.

(16) להעיר מהשייכות דכפל לגאולה, כדרשת חז"ל (יל"ש ר"פ לך לך. ועוד) "חמש אותיות נכפלו וכולן לשון גאולה" (וראה ד"ה לך לך תרכ"ז. תר"ל. ועוד) – ועפ"ז "יל שגם הכפל ד"נח נח" (ששייך גם להכפל דשבת [.] רומז על הגאולה.

(17) דניאל ז, יג.

(18) ויש לבאר הדיק ד"ענני שמיא" – שאף שהענינים באים מן הארץ ("ואד יעלה מן הארץ"), מ"מ

"ויעקב הלך לדרכו" - לדרכו ועבודתו במשך כל השנה

בהכנסנו לחודש מרחשון, הבאנו (בע' 15) צילום מיוחד (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א על מכתב כללי מתחלת חודש מ"ח ה'תשל"ד – בענין "ויעקב הלך לדרכו" בשייכות למלחמת יוהכ"פ (ושנת הקהל) שהיתה אז

(המכתב כולו נדפס, לאחר הגהות נוספות, בלקו"ש ח"י ע' 192 ואילך. בסיום המכתב הוסיף כ"ק אד"ש מה"מ קטע שלם בכתי"ק אודות ענין התורה והצדקה בכל יום ושמירת שיעורי החת"ת – צילום מהוספה זו נדפס ב"יחי המלך" שלד ע' 15)

להלן המכתב כפי שנדפס בלקו"ש שם* (הכתי"ק בא בהדגשה):

תחלת מ"ח, ה'תשל"ד. ברוקלין, נ. י.

אל בני ובנות ישראל אשר בכל מקום ומקום ה' עליהם יחי

שלום וברכה!

בבואנו מחודש תשרי, החודש השביעי, שהוא משובע בכל, גתות בתוכו כו' לולב וערבה בתוכו, כלומר מלא ברכה ותוכן הן בגשמיות (גתות) והן ברוחניות (לולב כו') ומשביע לכל חדשי השנה מטובו הוא בגשמיות וברוחניות,

ידוע המנהג שהי' בכמה מקומות להכריז במוצאי שמחת תורה (סיום וחותרם המועדים דחודש תשרי): ויעקב הלך לדרכו, הכוונה – לדרכו ועבודתו במשך כל השנה,

אשר הדרך הידועה בזה היא כהוראת חכמינו ז"ל אני נבראתי לשמש את קוני, ובלשון המובא בכ"מ – לעשות לו ית' דירה בתחתונים,

ועשי' זו היא על ידי מילוי רצון קונו, זאת אומרת לימוד התורה וקיום מצוותי', כולל הציווי וכל מעשיך יהיו לשם שמים, ובכל דרכיך דעהו,

ונתינת כח להליכה ועשי' האמורות – כחות רוחניים ואמצעים גשמיים – ה"ה בחודש תשרי, ראשית השנה, ובפרט במועדי חודש זה.

(* הערת המו"ל: כידוע נוהג כ"ק אד"ש מה"מ להגיה את ה"מכתב כללי" מס' פעמים, ולעיתים הנוסח הסופי שונה בהרבה מהנוסח הראשוני. כיון שהצילום שלפנינו הוא (כנראה) הנוסח הראשוני שהכניסו לכ"ק אד"ש מה"מ להגהה, לכן ישנם שינויים רבים בינו לבין הנוסח הסופי של המכתב (כפי שנדפס בלקו"ש), וזו גם כנראה הסיבה לכך שהקטע האחרון בצילום ("זיהי רצון כו') אינו מופיע כלל בלקו"ש שם. בפענוח שלפנינו הבאנו את הנוסח הסופי כפי שנדפס בלקו"ש שם (מלבד המראי-מקומות שלא הובאו מחמת קוצר היריעה).

לשמש את קוני⁵, ושהקב"ה אומר ש"המעשה הוא העיקר"⁶, וענין זה ישנו גם בחודש מר-חשון. ואדרבה: לא רק "גם" – אלא אז מתחילה העבודה העיקרית הקשורה למעשה בפועל בעולם, שהמעשה הוא העיקר – "ויעקב הלך לדרכו".

[. .] ויתירה מזו: בחודש מר-חשון מתחילה ונפתחת הדרך לסדר העבודה במשך השנה ב"המעשה הוא העיקר" ("ויעקב הלך לדרכו"), וכיון ש"כל ההתחלות קשות"⁷ וצריכים אז לפרוץ ("דורכברעכן") את הדרך, לכן ניתוסף בחודש מר-חשון יותר כח לעשות את העבודה.

[. .] ושמיעת הברכה מהקב"ה פעלה ש"וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם"⁸, היות ו"משנתבשר בשורה טובה שהובטח בשמירה נשא לבו את רגליו ונעשה קל ללכת"⁹. כלומר, אף שיעקב הלך מ"ארץ מגורי אביו" לחרון, הוא ידע שהקב"ה איתו ושומר אותו, ועוד יותר – דוקא שם יתברך בברכות הכי גדולות.

ומזה מובנת ההוראה עתה:

כאשר מגיע תחלת חודש מר-חשון, ויהודי יוצא מחודש תשרי שמרובה במועדות כו' לעבוד עבודתו בעולם, ובכללות – העבודה של מעשה בפועל, ונפעל אצלו ה"ויעקב הלך לדרכו" – אין לו מה לפחד, כיון שגם אז "אני נבראתי לשמש את קוני", ובמילא הקב"ה איתו. ואדרבה – דוקא המעשה הוא העיקר.

עד שדוקא כאשר עושה את עבודתו במעשה בפועל בעולם (החל מחודש מר-חשון) הוא מתברך בכל הברכות, עד לברכה גם על "זרעך", כמאחז"ל¹⁰ ש"עיקר תולדותיהן של צדיקים מעשים טובים", "מאי פירי – מצוות"¹¹.

ג. ההוראה מכל האמור [בנוגע למעשה בפועל]:

בעמדנו בשבת הראשון וראש חודש הראשון לאחר חודש תשרי, כאשר מתחלת הכניסה לעבודה במעשה בפועל בעולם, "ויעקב הלך לדרכו" – יש לקבל החלטות טובות, לא רק במחשבה ודיבור, אלא בעיקר במעשה בפועל, בנוגע לעבודה בזמן הבא, ולעשות זאת עד לאופן ד"ופרצת",

שזה ימהר ויזרז יותר את ה"אחישנה"¹² ד"עלה הפורץ לפנייהם"¹³, ובחודש מר-חשון יבנה בית המקדש השלישי (כמש"כ בילקוט³), ובזה גופא – במהרה בימינו. (תרגום חפשי משיחת ש"פ נח ה'תשד"מ – בלתי מוגה)

5	משנה וברייתא סוף קידושין.	10	פרש"י ריש פ' נח (מב"ר פ"ל, ו).
6	אבות פ"א מ"ז.	11	סוטה מו, סע"א.
7	מכילתא (ופרש"י) יתרו יט, ה.	12	ישעי' ס, כב. סנהדרין צח, א.
8	ויצא כט, א.	13	מיכה ב, יג. ב"ר פפ"ה יד וברש"י שם. אגדת בראשית ספס"ג.
9	פרש"י עה"פ.		

מוקדש לעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה נדבת בנס - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

[. .] כשעושים חשבון-צדק בסיומו של השבוע הראשון לעבודה בעולם בשנת ה'תשנ"ב, "הי' תהא שנת נפלאות בה", ובאים למסקנא שאין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו (כנ"ל ס"א) – צריך הדבר להתבטא בתוספת זהירות והידור בקידוש לבנה, "שהם עתידים להתחדש כמותה", בגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא, "דוד מלך ישראל חי וקיים".

ובפרטיות יותר:

לכל לראש – להזהר ולהשתדל יותר בקידוש לבנה, בבגדים חשובים ונאים, ברחוב וברוב עם הדרת מלך¹⁹, גם באותם מקומות שעד עתה לא הקפידו על זה (לפי שדרים בין הגויים²⁰), כולל גם הזהירות בנוגע להזמן דקידוש לבנה – שמצינו בזה חילוקי מנהגים: אחר ג' ימים למולד²¹, אחר ז' ימים למולד²²,

נעשים "ענני שמיא", ע"ד ובדוגמת ענין הקשת, שנעשה מהשתקפות קרני השמש בעננים (כנ"ל ס"ד). ולהעיר מהשייכות ד"קשת" להגאולה, כדאיתא בזהר (פרשתינו עב, ב) "כד יפקון ישראל מן גלותא זמינא האי קשת לאתקשטא . . בגווי נהירין* . . וכדין צפי ל' למשיח, מנלן, דכתיב וראיתי לזכור ברית עולם . . ידכר קב"ה להאי ברית דאיהו בגלותא ויקים לה מעפרא, הה"ד ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם**" (וראה ד"ה את קשתי נתתי בענן תרנ"ד).

19 פרטי הדינים דקידוש לבנה – ראה בטושו"ע אור"ח סתכ"י, ובנ"כ שם.

20 ראה מג"א שם סקי"ד.

21 ראה ט"ז שם סק"ג.

22 שו"ע שם ס"ד. ובסידור אדה"ז: "עפ"י הקבלה אין לקדש הלבנה עד אחר ז' ימים למולד" (וראה בארובה הגהות כ"ק אדנ"ע (בסידור תורה אור רמה, א-ב. ובסידור עם דא"ח שכא, א-ב). שער הכולל פל"ג ס"ב. וש"נ).

(* ומו"ש י"לדרת עולם, "נכתב חסר, שיש דורות שלא הוצרכו לאות לפי שצדיקים גמורים הו"ו" (פרש"י ט, יב) - קאי על קשת ע"ד הרגיל שהיא סימן ש"לא יהי' עוד מבוז" - (כפשטות הכתוב), ובלשון הזהר דאתחזי"א בגוויין חשוכין מתחזי"א לזכרנא דלא ייתי' מבוז".

** ומתיים, "ודא הוא דכתיב (בהפטרה דפרשת נח) אשר נשבעתי מעבור מי נח עד על הארץ כן נשבעתי מקצוף עליך ומגער בך".

ובמוצאי שבת²³, "אם ליל מוצאי שבת הוא קודם י' בחודש . . אבל אם הוא אח"כ²⁴ אין ממתינים עד מוצאי שבת, שמה יהיו ב' לילות או ג' או ד' עננים ולא יראו הלבנה ויעבור הזמן"²⁵, ובפרט במדינות שרגיל יותר שהשמים מכוסים בעננים, ובפרט בימות החורף²⁶ – ונהרא נהרא ופשטי', ובכל מקום ומקום לפי ענינו (ובמקום שיש שאלה וספק יעשו כהוראת רב מורה-הוראה שעל אתר).

ועוד ועיקר – קידוש לבנה מתוך כוונה מיוחדת למהר ולזרז ולפעול תיכף ומיד ביאת דוד מלכא משיחא, ע"י ההוספה בדרישה ובקשה על הגאולה, כסיום וחותם קידוש לבנה: "ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם אמון".

ג. ויה"ר שעוד לפני קידוש הלבנה חודש מרחשון – ובפרט בשנה זו שכיון שחשון וכסלו שניהם מלאים, ישנם שלשה חדשים שלמים (תשרי חשון כסלו) בהמשך אחד, שעיי"ז נעשית "חזקה" בהתחלת השנה על שלימות החדשים, שרומזת על השלימות דבני"ש ש"עתידיים להתחדש כמותה" – "יתקיים בנו מקרא שכתוב ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם אמון", ביאת דוד מלכא משיחא תיכף ומיד ממש.

ובפשטות – שתיכף ומיד מתקיים הציווי שקורין תיכף בזמן המנחה: "לך לך גו' אל

23 שו"ע שם ס"ב.

24 כמו בחודש זה, שמוצאי שבת (שלאחר ז' ימים למולד*) הוא ביום י"א בחודש.

25 רמ"א שם.

26 ראה הגהות כ"ק אדנ"ע ושער הכולל שם, שמטעם זה לא הי' הצ"צ מקפיד (בימות החורף) להמתין עד אחר ז' ימים. אבל פשוט שחילוק בזה באם דרים במדינה (כנ"כ מ)חדשי החורף אינם מעוננים.

(* אזלי אם אין מקפידים על זה ומברכים אחר ג' ימים (וראה גם הערה 26 יכילים לברך במוצאי שבת זה שהוא יום ד' בחודש).

הארץ אשר אראך", לארצנו הקדושה, כיון ש"לזרעך נתתי את הארץ הזאת מנהר מצרים עד הנהר הגדול נהר פרת את הקיני ואת הקניזי ואת הקדמוני וגו'"²⁷, ארץ עשר אומות²⁸, ובארצנו הקדושה עצמה – "הלוח ונסוע הנגבה"²⁹, "לצד ירושלים . . הר המורי"³⁰, ושם גופא – "אל מקום המזבח"³¹, ש"מקומו מכוון ביותר"³².

"ושם נעשה לפניך . . כמצות רצונך", כולל

(27) בראשית טו, יח-יט.

(28) פרש"י עה"פ.

(29) בראשית יב, ט.

(30) פרש"י עה"פ.

(31) בראשית יג, ד.

(32) רמב"ם הל' ביהב"ח רפ"ב. – ושם: "והוא המקום שבנה בו נח כשיצא מן התיבה" (שבזה מודגשת השייכות לפרשת נח).

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולא"ה ע"ה בלוי

מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומזוזה נפטרה ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים" ולע"ג זוגות הרבנית חנה ח'י' הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל' – נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה

לע"ג הרה"ח הרה"ח ר' יעקב זלמן חיים בהרה"ח ר' אברהם מרדכי לוי יצחק ע"ה סעמיועלס

נלב"ע ביום כ"ג כסלו ה'תשמ"ו – ת.ג.צ.ב.ה.

ולזכות זוג' – תבלחט"א – מרת רחל תחי', ולזכות בניהם ובנותיהם: מרת בת שבע דבורה ובעלה הרה"ת ירוחם פישל גדלי' הכהן ש"י בראנשטיין, מרת גיטל מלכה ובעלה הרה"ת אברהם ישראל ש"י ביסטרזיקין, הרה"ת שמואל מאיר וזוג' מרת נחמה ש"י סעמיועלס, הרה"ת יוסף יצחק וזוג' מרת מרים קיילא ש"י סעמיועלס, וכל בני משפחתם שיחיו

לברכה והצלחה בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות, ולקבל פני משיח צדקנו תיכף ומיד ממש

ההוראה משבת ור"ח חשוון

הנחה: ועד הנחות התמימים. תרגום: מערכת יחי המלך

א. ההוראה משבת הראשון וראש חודש הראשון לאחר חודש תשרי:

היציאה¹ מחודש תשרי והכניסה לחודש מר-חשוון היא לכאורה ענין של ירידה, וכפי שנראה גם לאיש פשוט: בחודש תשרי ישנם מועדים, ולא סתם מועדים – אלא "מרובה במועדות"², משא"כ חודש מר-חשוון אין בו שום יום-טוב!

וכמדובר כמ"פ, בכל חודש ישנו יו"ט: בכסלו – חנוכה, וכיו"ב בכל שאר החודשים, ורק חודש אחד ויחיד יוצא מן הכלל שאין בו אפי' יו"ט אחד – חודש מר-חשוון.

יתירה מזו, בחודש מר-חשוון ישנו ענין של צער גדול:

מובא בילקוט³, שבית המקדש הראשון נתחנך בחודש מר-חשוון אך לא נפתח עד לחודש תשרי שלאחריו.

ומסיים בילקוט, שכפי שהי' במשכן שבנה משה – שנגמרה מלאכתו בחודש כסלו, אך העמידוהו רק בניסן⁴ – ועקב כך נשאר "חוב" לחודש כסלו, "ומעתה הפסיד כסלו שנגמרה בו המלאכה, אמר הקב"ה עלי לשלם, ומה שלם לו הקב"ה – חנוכת חשמונאי", שאירע בחודש כסלו –

"וכן מר-חשוון עתיד הקב"ה לשלם לו" בחנוכת ביהמ"ק השלישי (ע"ד מה ששילמו לכסלו בחנוכת בית שני בחנוכה), ואדרבה – ביהמ"ק השלישי יהי' "כפליים לתושי".

מזה רואים שבחודש מר-חשוון ישנו צער גדול מכך שבזמנו נגמר בנינו של בית ראשון ואעפ"כ לא חנכוהו אז, וזהו צער אמיתי, והראי' ממה שאומרים ש"מרחשוון עתיד הקב"ה לשלם לו".

ונמצא, שבחודש מר-חשוון ישנו צער כבר אלפי שנים, מאז שנגמר בנין בית ראשון בחודש מר-חשוון!

אמנם מקווים שבמהרה בימינו בחודש מר-חשוון יכונן ביהמ"ק השלישי, ובדיוק המילים "במהרה בימינו": בחודש מר-חשוון גופא הרי ישנם ימים רבים [. . .] – מקווים ומבקשים, שבית המקדש השלישי יתגלה לא בסוף החודש, אלא "במהרה בימינו" – היינו, בתחלת החודש, ואכן "נאור"!

אבל עכ"פ – עד שביהמ"ק השלישי יתגלה, מובן שבחודש מר-חשוון ישנו צער גדול מכך שבזמנו נגמר בנין ביהמ"ק אך הוא לא נתחנך אז, זאת בנוסף להנ"ל שאין בו ימים טובים.

וא"כ, בחודש זה ישנה ירידה גדולה ביחס לחודש תשרי ה"מרובה במועדות".

ב. אעפ"כ כל חשבונות אלו אינם נוגעים ליהודי – כיון שהוא רק יודע ש"אני נבראתי

(1) ראה גם לקו"ש חט"ו ויצא (ה) ע' 259 ואילך.

(2) ב"י לטור או"ח סתצ"ב (ד"ה ומ"ש). שו"ע אדה"ז

שם ס"ב. וראה הוספה לשו"ע אדה"ז (להר"ן (4) פקודי מ, א. פרש"י ר"פ שמיני.

מדובראוונא) או"ח סקל"א ס"ח.

(3) יל"ש מלכים א' רמז קפד.

בתחנתונים; כל ענינים אלו אינם בגילוי, ואדרבה כו', ובלשון הכתוב¹⁶: "שמים חושך לאור גו' מר למתוק".

אמנם, תכלית הכוונה דענין המבול (גלות) היא: לפעול טהרה בעולם, "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ"¹⁷, עד שיהי' קיום העולם באופן מחודש – "עולם חדש ראה", כלומר, עולם שבו לא קיימת עוד האפשרות למצב של גלות (מבול), גאולה שאין אחרי' גלות¹⁸.

ועל זה באה ההוראה מהמאורע דעשירי בתמוז – "ויפתח נח את חלון התיבה וגו'":

גם כאשר נמצאים עדיין בזמן הגלות, במצב של מבול, לפני הגאולה – הנה כאשר ישנה קס"ד אצל יהודי שכבר הגיע הזמן דסיום המבול, וצריכים לצאת מן התיבה לעולם כפי שהוא במעמד ומצב ד"עולם חדש"¹⁹, גאולה שאין אחרי' גלות – צריך יהודי לעשות את כל התלוי בו כדי לברר זאת, לשלוח שלוחים – בעלי-חיים או בני-אדם, ושאר פעולות כיו"ב, כלומר, לעשות כל התלוי בו למהר ולזרז את הגאולה.

יהודי אינו יכול לשבת ולהמתין עד שהקב"ה יצוה עליו לצאת מהגלות אל הגאולה (המעמד ומצב שבתיה למעמד ומצב ד"עולם חדש"), ולכן, כאשר יש מקום לסברא וקס"ד שכבר הגיע הזמן לצאת מן הגלות אל הגאולה – אזי עושה את כל התלוי בו כדי למהר ולזרז את הגאולה!

ואף שהיציאה מהגלות אל הגאולה אינה יכולה להיות אלא ע"פ ציווי הקב"ה – מ"מ, כאשר הקב"ה רואה שיהודים משתוקקים וחפצים שהגאולה תהי' תיכף ומיד, 'ווי וואנט משיח נאו', הרי זה גופא ממחר ומזרז את ציווי הקב"ה "צא מן התיבה"²⁰, לצאת מן הגלות אל הגאולה האמיתית והשלימה.

ד. [.] וזוהי ההוראה – שגם כאשר נמצאים עדיין בגלות, לפני הגאולה, אבל ישנו קס"ד שהגיע כבר זמן הגאולה (כמודגש בכך שכבר אומרים "פדה בשלום נפשי"), אזי צריך יהודי לעשות את כל התלוי בו למהר ולזרז את הגאולה.

ידועים אמנם דברי בעל הגאולה בג' תמוז, לפני הכנסו לקרון הרכבת המובילה לעיר גלות²¹: "לא מרצוננו גלינו מא"י", ולא בכחותינו אנו נשוב לא"י, אבינו מלכנו ית' הגלנו כו' והוא ית' יגאלנו כו"; אבל אעפ"כ, כאשר הקב"ה רואה שיהודים צועקים 'ווי וואנט משיח נאו' – הרי זה גופא ממחר את פעולתו של הקב"ה להוציא את בני' מהגלות אל הגאולה האמיתית והשלימה.

וכן תהי' לנו – שיוצאים מהמעמד ומצב דגלות, "צא מן התיבה", למעמד ומצב דגאולה שאין אחרי' גלות, "עולם חדש ראה", ביחד עם קיום היעוד²² "תורה חדשה מאתי תצא", בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש.

(משיחות ש"פ זווקת, י' תמוז ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)

(16) שם ה, כ. (17) זכרי' יג, ב. (18) ראה מכלילת בשלח טו, א. הובא בתוד"ה הג' ונאמר – פסחים קטז, ב. (19) ב"ר פ"ל, ח. יל"ש פרשתנו רמז מט.

(20) פרשתנו שם, טז. (21) לקו"ד ח"ד תשצב, א. סה"מ קונטרסים ח"א קעה, ב. תרפ"ז ע' קצו. (22) ויק"ד פי"ג, ג.

העבודה לאחרי זמן שמחתינו

תרגום חפשי ללשון הקודש בעריכת מערכת יחי המלך

א. כאשר מגיעים מ"זמן שמחתינו"¹ ועוברים ל"ויעקב הלך לדרכו"², עלולים לחשוב שמתחיל כעת זמן של עצב ("אומעדיקייט")...

אך הרמב"ם אומר³, ש"השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה ובאהבת הא-ל שצוה בה עבודה גדולה היא"⁴, כלומר, בכל מצוה שיהודי עושה עליו להיות בשמחה, וזוהי "עבודה גדולה", וכיון שהקב"ה הרי זיכה את בני ישראל שכל מעשיהם יהיו קשורים לעבודת ה', כמ"ש⁵ "רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות", לכן, הגם שנמצאים כבר מחוץ ולאחרי "זמן שמחתינו" – אעפ"כ מתחילה "עבודה גדולה" בשמחה!

ומסיים הרמב"ם שם: "שנאמר⁶ והמלך דוד מפזז ומכרכר לפני ה'", דהיינו, כשם שדוד המלך הי' "מפזז ומכרכר (בכל עוז) לפני ה'", כך גם אפי' אחד כזה שע"פ תורה הינו איש נכבד ביותר (כדוד המלך) – צריך להיות "מפזז ומכרכר (בכל עוז) לפני ה'".

וע"י שיהודי מתנהג באופן כזה – הוא מתקרב לדוד מלכא משיחא, ודוקא שמחה זו מביאה את מלכא משיחא.

ב. ולכאורה, הרי אמחז"ל "אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעוה"ז"⁷, ואפילו כאשר הגמרא אומרת⁸ על הקב"ה ש"יושב ומשחק עם לויתן", מבהירים מיד ש"מיום שחרב ביהמ"ק אין שחוק להקב"ה", ומוסיף התוס' שם⁹ שגם הענין ד"קא חייך ואמר נצחוני בני נצחוני"¹⁰ אינו אלא בדיחותא בעלמא – וכיצד תובעים מיהודי להיות בשמחה כנ"ל?!

[.] אעפ"כ, ע"י עבודתנו עכשיו בשמחה של מצוה, יבואו ל"יושב בשמים ישחק"¹¹ עוד בסיום זמן הגלות, בזמן ד"מאטו רגלין ברגלין"¹².

ומה שהחושך מתגבר, הרי על כך אמר כ"ק מו"ח אדמו"ר¹³ משל מחושך הלילה: רואים שדוקא בסוף הלילה, קודם עליית עמוד השחר, מתגבר החושך במאוד (ודוקא אז מפציע השחר), עד"ז בנוגע להגאולה, ובענינו: כיון שנמצאים כבר סמוך להגאולה, ורואים את כל

(1) חה"ס (ויקרא כג, מ. וראה יל"ש עה"פ רמז רנד).

(2) ל' הכתוב – ויצא לב, ב.

וכמנהג הידוע שבמוצאי שמח"ת היו מכריזים: "ויעקב הלך לדרכו" – ראה אג"ק כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"א ע' קצד. וראה גם לקו"ש חט"ו ע' 259 ואילך ובהנשמך שם. קונטרס ויעקב הלך לדרכו ה'תשמ"מ. ושם, אשר שלימות הענין ד"ויעקב הלך לדרכו" הוא אחרי סיום חודש תשרי – בהתחלת חודש חשוון (ובזה גופא – אחרי ר"ח מר-חשוון).

(3) בסוף הל' לולב – נת' בארוכה לפני"ז בההתוועדות (שיחות-קודש תשל"א ח"א ע' 142 ואילך. לקו"ש ח"ז ע' 267 ואילך).

(4) ולהעיר שדין זה הובא ברמב"ם שם בהמשך לדיני

שמחה (דבית השואבה) בחג הסוכות.

(5) מכות כג, רע"ב – במשנה.

(6) ש"ב ו, טז.

(7) ברכות לא, א.

(8) ע"ז ג, ב.

(9) ד"ה אין.

(10) ב"מ נט, ב. וראה תוס' ד"ה קא חייך ואמר נצחוני בני: "הכא מילתא דבדיחותא בעלמא הוא דאמר".

(11) תהלים ב, ד.

(12) ל' הזר – ח"ב רנח, א.

(13) לקו"ד ח"א סח, א-ב.

הסימנים שבסוף מס' סוטה [באמת אין צורך לעיין שם, מספיק להביט ב"גרניץ" ווילג"14 ולראות איך ש"בת קמה באמה וכלה בחמותה" (ואין עכשיו הזמן להרבות "בשבחן" של ישראל¹⁵)] – לכן החושך גובר ומתחזק.

ג. נשאלת השאלה: מהיכן לוקחים כח לשבור את החושך?

– על-כך אומר הרמב"ם שבכל מצוה צריך להיות "מפזז ומכרכר" בכל עוז, כיון שיהודי הוא תמיד "לפני ה'!"

וכאשר יהודי יעשה את עבודתו בשמחה יקויים הפסוק "קץ שם לחשך"¹⁶, ו"ישוב בשמים ישחק"¹⁷ על כל ה"רגשו גוים ולאומים יהגו"¹⁷, עד ל"גרים גרורים"¹⁸, ויעברו "בשעתא חדא וברגעא חדא"¹⁹ מהחושך כפול ומכופל לאור הגדול, עד ל"והי' לך הוי' לאור עולם"²⁰, בגאולה האמיתית והשלימה, בקרוב ממש.

(משיחת ש"פ בראשית ה'תשל"א (התוועדות ב') - בלתי מוגה)

- (14) איזור מפורסם במנהטן.
 (15) בלשון סגי נהור.
 (16) איוב כח, ג.
 (17) תהלים ב, א.
 (18) ראה מס' עבודה-זרה שבהע' 8 – דובר ע"כ
- באריכות בהמשך ההתוועדות (שיחוק"ק שם ע' 169 – בקשר עם החוק האומלל ד"מיהו יהודי") – נדפס ב"יחי המלך" רעח ע' 13 ואילך.
 (19) זח"א קכט, א.
 (20) ישע"י ס, יט.

יהודי אינו יכול להמתין לציווי ה' לצאת מהגלות

א. מובא בפרשתנו: "ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח נח את חלון התיבה אשר עשה וישלח את העורב גו".

לכאורה, הנהגתו זו של נח כדי לראות האם כבר יבשו המים מעל הארץ – דורשת ביאור והסבר:

מכיון שכניסתו לתיבה היתה ע"פ ציווי הקב"ה – עליו להמתין לציווי הקב"ה לצאת מן התיבה. וכפי שאכן ה' בפועל – "וידבר אלקים אל נח לאמר צא מן התיבה"¹, ורק אז "יצא נח . . . מן התיבה"², וא"כ, מה מקום לשלוח את העורב (ואח"כ את היונה וכו') לראות האם כבר יבשו המים – הרי בלא-הכי לא יוכל לצאת מן התיבה עד שיצטווה ע"י הקב"ה "צא מן התיבה"!³

והביאור בזה:

מכיון שידע נח שהקב"ה הטיל עליו את התפקיד לדאוג לקיום העולם – שהרי צוה עליו להתעסק בבנין התיבה, להכניס בה "מכל החי מכל בשר"³, ולדאוג למזונם במשך כל זמן היותם בתיבה, ועי"ז יהי קיום העולם לאחרי שיצאו מן התיבה – הוצרך לעסוק בזה בדרך הטבע, כמ"ש⁴ "וברכך ה' אלקיך בכל אשר תעשה", ולכן, כאשר היתה קס"ד שכבר יבשה הארץ

(3) שם, יח-יט.

(4) שם ו, יט.

(1) פרשתנו ח, ו-ז.

(2) שם, טו-טז.

ויכולים לצאת מן התיבה, לא המתין כו', אלא תיכף ומיד עשה כפי יכלתו – לשלוח את העורב כדי לראות האם כבר יבשה הארץ, וכעבור ימים אחדים הוסיף לשלוח את היונה וכו'. ולא עוד, אלא שפעולתו של נח והשתדלותו בכך – פעולה אשר על ידה בא לידי ביטוי גודל תשוקתו וחפצו של נח לצאת מן התיבה – מיהרה וזירזה את ציווי הקב"ה "צא מן התיבה".

ב. ביאור ההוראה בעבודת האדם לקונו:

"מבול" קאי על עניני העולם המבלבלים לעבודת ה'⁵. והעצה לזה – "בא . . . אל התיבה"⁶, תורת הבעש"ט (שהובאה ונתבארה במאמרי בעל הגאולה די"ב-י"ג תמוז)⁷ ש"תיבה" קאי על תיבות התורה והתפלה, כלומר, שיהודי צריך להכניס את עצמו ("אינישליסן זיך") בתיבות התורה והתפלה, ועי"ז ינצל ממי המבול.

ולא עוד, אלא שצריך להכניס עמו "מכל החי מכל בשר", כלומר, להכניס עמו לתיבה גם את הענינים המובחרים שבמציאות העולם, שגם הם יהיו חדורים באור הקדושה.

אמנם, כל זה אינו מספיק עדיין, שכן, תכלית הכוונה היא (לא רק להכניס לתוך ה"תיבה" באי-כח מכל עניני העולם, אלא גם) לפעול בעולם כפי שהוא מחוץ לתיבה;

אלא שענין זה יכול להיות רק לאחרי המבול, שכן, ענינו של המבול הוא – לפעול טהרה בעולם⁸, ולאחרי כן, יכולה להיות העבודה במציאות העולם כפי שהוא מחוץ לתיבה, לעשותו מקום ישוב, ולא עוד, אלא לפעול בו עילוי גדול יותר ממה שהי' בהתחלת הבריאה, כלומר, לא רק באופן ד"עולם על מילואו נברא"⁹ (כפי שהי' בהתחלת הבריאה), כי אם באופן נעלה יותר – "עולם חדש"¹⁰, עולם שלא שייך בו אפשרות של מבול ("לא אוסיף גו' ולא אוסיף גו"¹¹), מכיון שמתבטל הענין ד"ותשחת הארץ גו"¹² – סיבת המבול (שכן, אף שגם לאח"י ה' הענין ד"מפני חטאינו", מ"מ, אין זה באותו תוקף כפי שהי' קודם המבול, כפשוטו)¹³.

הנה, אף שעבודה זו שייכת רק לאחרי סיום המבול – למדים מהנהגתו של נח, שעוד מקודם לכן שלח לראות ולברר האם נפעל כבר הטהרה דמבול, ובמילא, יכולים כבר לצאת מן התיבה כדי לפעול בעולם שמחוץ לתיבה.

ג. ובפרטיות יותר – שייכת הוראה זו במיוחד לסוף זמן הגלות:

כללות ענין ה"מבול" הוא ע"ד ובדוגמת ענין הגלות, כי: "מבול" – הוא מלשון בלבול, "שבלבל את הכל"¹⁴, וזהו גם המצב דזמן הגלות – שכל הענינים הם באופן של בלבול, אין לך דבר בעולם שיוכלו לראותו באופן ברור – לראות את הכח האלקי הפועל בנפעל, לראות ש"מלא כל הארץ כבודו"¹⁵, ולראות שהמציאות האמיתית דעולם היא – דירה לו ית'

(10) ב"ד פ"ל, ח. יל"ש פרשתנו רמז מט.

(11) פרשתנו ח, כא ובפרש"י.

(12) שם ו, יא.

(13) ראה גם לקו"ש חט"ו ע' 52 ואילך.

(14) פרש"י בפרשתנו שם, יז.

(15) ישע"י ו, ג.

(5) ראה תו"א ר"פ נח. ובכ"מ.

(6) פרשתנו ז, א.

(7) סה"מ קונטרסים ח"א מח, ב. תש"ב ע' 47. תש"ז

ע' 200. לקו"ד ח"ב רח, א.

(8) ראה תו"א פרשתנו ח, ד ואילך. אוה"ת שם (כך)

ג) תרכד, א ואילך. ובכ"מ.

(9) ראה ב"ר פי"ד, ז. פי"ג, ג.